

Budżety gospodarstw domowych w województwie lubuskim w 2019 r.

(Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych w województwie lubuskim¹)

30 września 2020

↑ 7,8%

Wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego w 2019 r. (w odniesieniu do 2018 r.)

W 2019 r., sytuacja materialna badanych gospodarstw domowych w województwie lubuskim poprawiła się. Na przestrzeni roku nastąpił wzrost dochodu rozporządzalnego przy wzroście wydatków na osobę w gospodarstwie domowym. Przeciętny dochód rozporządzalny na osobę był o 7,8% wyższy niż przed rokiem, a przeciętne miesięczne wydatki na osobę w gospodarstwie domowym zwiększyły się o 7,0%. Wzrosła nadwyżka dochodów nad wydatkami, co dało gospodarstwom domowym większe możliwości oszczędzania. Gospodarstwa domowe były lepiej wyposażone w dobra trwałego użytkownika nowej generacji, a zwłaszcza smartfon, zmywarkę do naczyń, kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną oraz kuchenkę mikrofalową.

Przeciętny dochód rozporządzalny na osobę wyniósł 1794,12 zł, a przeciętne miesięczne wydatki na osobę w gospodarstwie domowym 1223,71 zł

W 2019 r. badaniem budżetów w województwie lubuskim objęto **921 gospodarstw domowych**, co stanowiło 2,6% wszystkich gospodarstw poddanych temu badaniu w kraju. Przeciętne gospodarstwo domowe składało się z 2,55 osób (w kraju – 2,61). Liczba osób w gospodarstwie obniżyła się w skali roku o 3,0% natomiast w porównaniu z 2015 r. była mniejsza o 6,6% (w kraju odnotowano spadek odpowiednio o: 1,1% i o 4,0%).

Tablica 1. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym województwa lubuskiego

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		
			w osobach		2018 = 100
OGÓŁEM	2,73	2,63	2,55	97,0	97,7
w tym:					
Pracujących	1,08	1,07	0,98	91,6	93,3
Pobierających świadczenia społeczne	0,80	1,16	0,88	75,9	101,1
w tym emeryturę lub rentę	0,66	0,68	0,72	105,9	97,3
Pozostających na utrzymaniu ^a	0,77	0,35	0,62	.	96,9

a W 2018 r. bez dzieci otrzymujących świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

W gospodarstwach domowych najwięcej, bo 38,5%, stanowiły osoby pracujące. Licznie reprezentowane były także osoby pobierające świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń – 34,5%, w tym emerytury i renty otrzymywało 82,0% spośród nich, na utrzymaniu pozostawało 24,4% członków gospodarstw domowych. Inne niezarobkowe źródła utrzymania były dochodem 2,6% osób.

W 2019 r. w gospodarstwach domowych najliczniej reprezentowane były osoby pracujące (38,5%), następnie pobierające świadczenia społeczne (34,5%) i pozostające na utrzymaniu (24,4%)

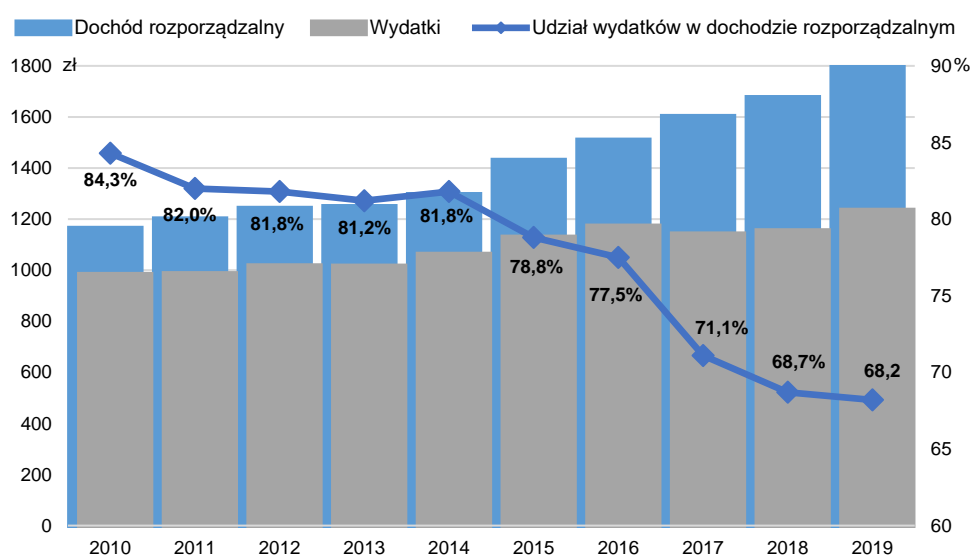
¹ Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną (opartą na próbie losowej) dającą możliwość uogólnienia, z określoną precyzją, uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe w kraju. Badanie to spełnia ważną rolę w analizach poziomu życia ludności. Stanowi podstawowe (jedyne) źródło informacji o rozchodach, spożyciu ilościowym żywności, przychodach oraz o innych aspektach warunków życia określonych grup ludności.

Dochody i wydatki

1. Dochód rozporządzalny

Istotny wpływ na poziom życia członków gospodarstwa domowego ma **dochód rozporządzalny**, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego pomniejszoną o podatki od: dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Dochód ten przeznaczony jest na wydatki na cele: konsumpcyjne, pozostałe wydatki i przyrost oszczędności.

Wykres 1. Przeciętne miesięczne dochody i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego oraz udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym

Tablica 2. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	
	w złotych		2018 = 100	Polska = 100
OGÓŁEM	1419,58	1664,89	1794,12	107,8
w tym:				
Z pracy najemnej	775,11	931,19	993,34	106,7
Z pracy na własny rachunek	95,42 ^a	172,65	174,58 ^b	101,1
Ze świadczeń społecznych	429,14	507,74	580,77	114,4
w tym ze świadczenia wychowawczego Rodzina 500+	-	72,15 ^c	86,15	119,4
Z liczby ogółem dochód do dyspozycji	1354,22	1629,42	1755,78	107,8

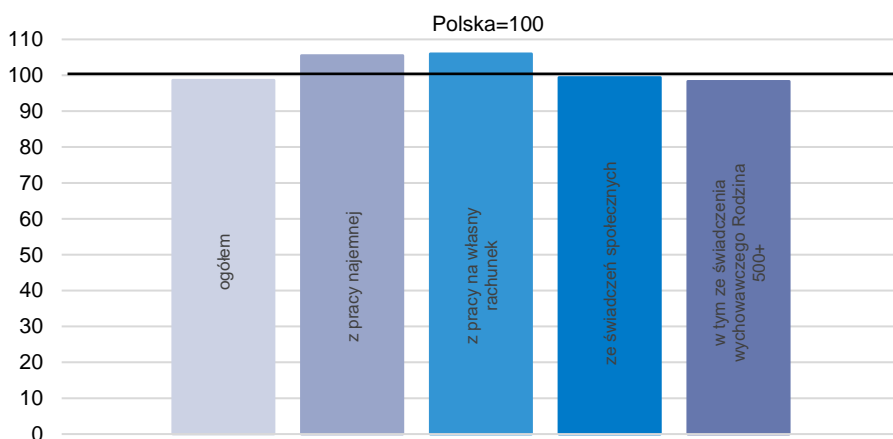
a, b, c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 15,20%, b – 24,22%, c – 10,66%.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat obserwuje się stopniową, jednak wyraźną, poprawę sytuacji materialnej gospodarstw domowych zarówno w Polsce, jak i w województwie lubuskim. Gospodarstwa domowe z roku na rok osiągają wyższe dochody i ponoszą większe wydatki. Im gospodarstwa domowe notują większą nadwyżkę dochodów nad wydatkami tym mają większe możliwości oszczędzania. W Polsce od kilku lat nadwyżka dochodów nad wydatkami wzrasta. W 2010 r. wydatki stanowiły 83,1% dochodu rozporządzalnego, w 2019 r. 68,8%. W województwie lubuskim relacje utrzymywały się na podobnym poziomie. Udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym w 2010 r. wyniósł 84,3%, a w 2019 r. 68,2%.

Poprawa sytuacji materialnej gospodarstw domowych w latach 2010-2019 skutkuje spadkiem udziału wydatków w dochodzie rozporządzalnym

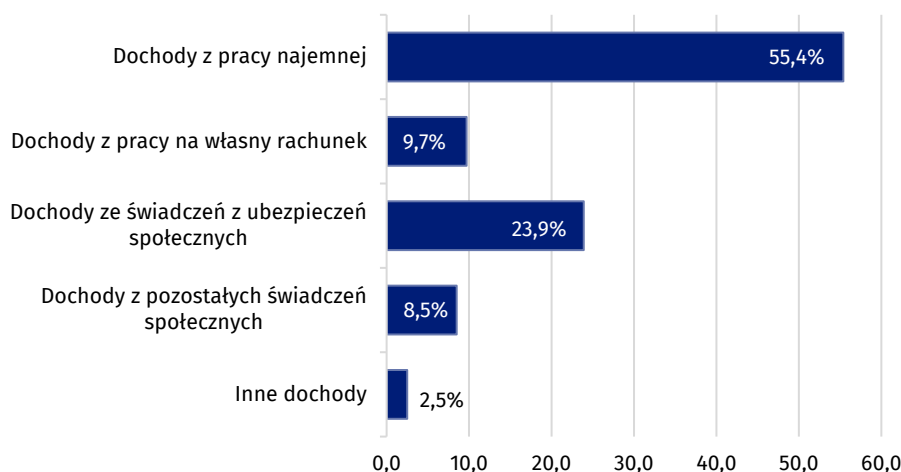
Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych w 2019 r. wykazały, że w województwie lubuskim wystąpiła poprawa sytuacji materialnej gospodarstw. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ukształtował się na poziomie 1794,12 zł, tj. o 7,8% (o 129,23 zł) wyższym w porównaniu z 2018 r. i o 26,4% (o 374,54 zł) wyższym niż w 2015 r. W kraju dochód rozporządzalny przeciętnego gospodarstwa domowego zwiększył się o 7,4% (o 125,68 zł) w stosunku do 2018 r. i o 31,2% (o 432,98 zł) w relacji do 2015 r.

Wykres 2. Przeciętne miesięczne dochody na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego w odniesieniu do Polski w 2019 r.

Wskaźnik przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w stosunku do średniej krajowej wynosił 98,6, co oznaczało, że dochód ten był niższy od średniego notowanego w kraju o 1,4% (o 25,02 zł). Województwo lubuskie znalazło się w grupie 8. województw, w których przeciętne dochody mieściły się w granicach od 90,0 do 99,9% średniej krajowej.

Wykres 3. Struktura przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego w 2019 r.

Dynamiczniej niż średni dochód rozporządzalny rosta jego **mediana** (wartość środkowa). W 2019 r. połowa gospodarstw domowych województwa lubuskiego rozporządzała dochodem w kwocie 1667,86 zł, który stanowił 93,0% wartości przeciętnego dochodu rozporządzalnego i był o 35,9% wyższy od jego mediany z 2015 r.

W 2019 r. wyraźnie wyższy był dochód ze świadczeń społecznych, co było związane m.in. z możliwością pobierania świadczenia wychowawczego z rządowego programu wsparcia dla rodziców – *Rodzina 500+*. Dochód ze świadczeń społecznych był wyższy w porównaniu z 2018 r. o 14,4%, w tym ze świadczenia wychowawczego *Rodzina 500+* – wyższy o 19,4%. Blisko siedmioprocentowy wzrost dotyczył dochodu uzyskanego z pracy najemnej, utrzymał się także niewielki wzrost dochodów z pracy na własny rachunek, który wyniósł w porównaniu z poprzednim rokiem 1,1%.

Mediana średniego dochodu rozporządzalnego wyniosła 1667,86 zł, stanowiąc 93,0% jego wartości

Struktura dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych według źródeł jego pozyskania, na przestrzeni ostatniego roku, nie uległa zasadniczym zmianom. Do tworzenia dochodu rozporządzalnego w dalszym stopniu najbardziej przyczyniają się dochody z pracy najemnej – w 2019 r. ich udział w dochodzie rozporządzalnym gospodarstw domowych w województwie lubuskim wyniósł 55,4% (w kraju 51,8%) oraz dochody ze świadczeń społecznych – 32,4% (w kraju 32,1%).

Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki gospodarstwa domowego, jest **dochodem do dyspozycji**. Gospodarstwa domowe przeznaczają go na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

W 2019 r. średni miesięczny dochód rozporządzalny na 1 mieszkańca w województwie lubuskim wyniósł 1755,78 zł i był wyższy o 126,36 zł (o 7,8%) od dochodu z 2018 r. Pozostał jednak na poziomie niższym od przeciętnego dochodu rozporządzalnego przypadającego na 1 osobę w kraju o 0,7% (tj. o 12,87 zł).

W 2019 r. **nadwyżka** przeciętnego dochodu rozporządzalnego nad wydatkami osób w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego wyniosła 570,41 zł, co dało gospodarstwom domowym większy przyrost oszczędności. Nadwyżka ta była o 9,5% wyższa od uzyskanej rok wcześniej.

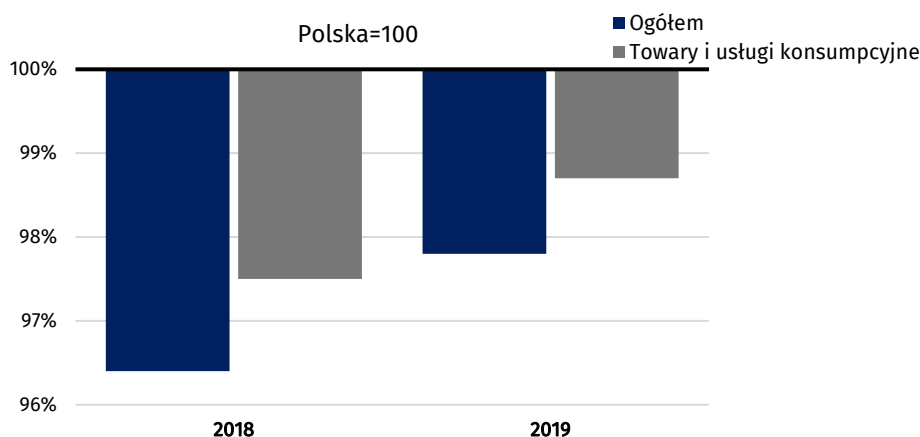
W 2019 r. dochód rozporządzalny na osobę wyższy od średniej krajowej wystąpił w czterech województwach: mazowieckim, dolnośląskim, śląskim i pomorskim (wskaźnik od 115,9 do 102,2). Podobnie jak w roku poprzednim, najwyższymi przeciętnymi dochodami na 1 osobę dysponowały gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego (2108 zł). Dochody te były o 15,9% wyższe niż przeciętny dochód rozporządzalny na osobę w kraju. Najniższe dochody wystąpiły w województwie podkarpackim (1471 zł) – o 19,1% poniżej średniej krajowej.

Rozpiętość pomiędzy najwyższym a najniższym przeciętnym dochodem rozporządzalnym na osobę w województwach w odniesieniu do średniej krajowej zmniejszyła się o 5,4 p. proc. w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosła 35,0 p. proc.

2. Wydatki

Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki. **Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne** przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. **Towary konsumpcyjne** obejmują dobra nie-trwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). **Pozostałe wydatki** obejmują m.in.: kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary, koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem, alimenty dla osób prywatnych, niektóre podatki, np.: od nieruchomości, spadków i darowizn, dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

Wykres 4. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego w odniesieniu do Polski

Najwyższy – ponad pięćdziesięcioprocentowy – udział w strukturze dochodów miały dochody z pracy najemnej

W 2019 r. nadwyżka dochodu rozporządzalnego nad wydatkami była o 9,5% wyższa niż w poprzednim roku, dając gospodarstwom domowym większe możliwości oszczędzania

Wydatki w województwie lubuskim były niższe od przeciętnych wydatków w kraju o 2,2%, tj. o 28,02 zł

W 2019 r. przeciętne gospodarstwo domowe w województwie lubuskim wydawało miesięcznie (w przeliczeniu na 1 osobę) 1223,71 zł. Mediana wydatków na 1 osobę stanowiła 88,7% wartości przeciętnych wydatków na 1 osobę i wyniosła 1085,77 zł.

W porównaniu z 2018 r. miesięczne wydatki były wyższe o 7,0%, w tym na towary i usługi konsumpcyjne wyższe o 6,9%. Zwiększenie wydatków zaobserwowano m.in. w usługach łączności – o 22,6%, kwotach wydatkowanych na zdrowie – o 21,5%, opłatach za pobyt w restauracji i hotelu – o 18,1%. Mieszkańcy województwa lubuskiego więcej wydali także na odzież i obuwie, żywność i napoje bezalkoholowe i edukację odpowiednio o: 13,4%, 11,8% i 9,2%.

W 2019 r. mniej środków, niż przed rokiem, przeznaczono na: opłacenie usług transportu (spadek o 14,5%), rekreację i kulturę (o 0,6%), oraz wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego (o 0,3%).

Tablica 3. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		
	w złotych			2018 = 100	Polska = 100
OGÓŁEM^a	1118,30	1143,84	1223,71	107,0	97,8
W tym towary i usługi konsumpcyjne^b	1052,94	1108,37	1185,37	106,9	98,7
w tym:					
Żywność i napoje bezalkoholowe	272,12	292,85	327,37	111,8	104,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	29,93	33,34	34,64	103,9	109,3
Odzież i obuwie	59,11	48,70	55,25	113,4	91,3
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	218,74	229,35	238,18	103,9	105,9
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	52,44 ^c	70,38 ^d	70,20 ^e	99,7	99,5
Zdrowie	60,15	50,74	61,67 ^f	121,5	95,9
Transport	82,15	120,49 ^g	103,06	85,5	84,9
Łączność ^h	57,83	48,51	59,47	122,6	107,7
Rekreacja i kultura ⁱ	77,83	72,70 ^k	72,25 ^l	99,4	87,5
Edukacja ^m	7,81 ⁿ	12,36 ^o	13,50 ^p	109,2	71,9
Restauracje i hotele	46,58 ^r	47,59	56,19 ^s	118,1	91,5
Pozostałe towary i usługi ^a	69,93 ^t	61,62	73,33 ^u	119,0	94,6

a łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. b łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. c, d, e, f, g Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: c – 10,72%, d – 12,84%, e – 13,81%, f – 14,02%, g – 17,35%. h łącznie z wydatkami na usługi internetowe. i Bez wydatków na usługi internetowe. k, l, n, o, p, r, s, t, u Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: k – 10,19%, l – 12,34%, n – 11,99%, o – 14,58%, p – 18,81%, r – 14,67%. s – 15,92%, t – 10,42%, u – 12,42%. m łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

W strukturze wydatków dominowały te związane z zakupem towarów i usług konsumpcyjnych, stanowiąc analogicznie jak w roku poprzednim 96,9% ogółu wydatków, w tym wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, na które gospodarstwa domowe przeznaczały 26,8% ogółu wydatków (1,2 p. proc. więcej niż w 2018 r.). Znaczącą kwotę (19,5% ogółu wydatków) przeznaczono

Zwiększenie wydatków zaobserwowano w grupie wydatków związanych z usługami łączności, zdrowiem i pobyt w restauracji i hotelu

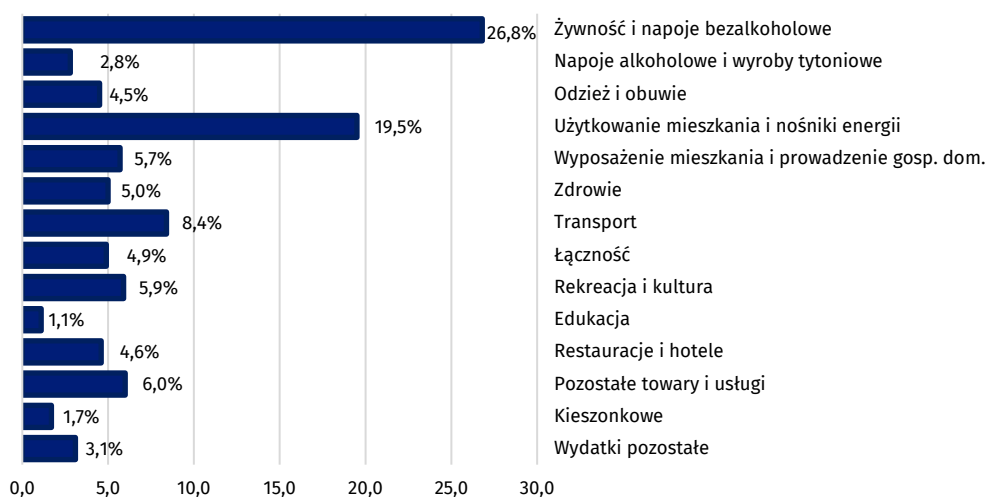
W 2019 r. mniej środków wydatkowano na: opłacenie usług transportu, rekreację i kulturę oraz wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego

na opłaty ponoszone przez gospodarstwa domowe z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i korzystania z nośników energii (mniej niż w poprzednim roku o 0,6 p. proc.).

Od 2010 r. udział wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe w wydatkach ogółem gospodarstw domowych utrzymuje się na poziomie ok. 26%, natomiast udział wydatków na utrzymanie mieszkania lub domu i nośniki energii na poziomie ok. 20%.

Struktura wydatków gospodarstw domowych mieszkańców województwa lubuskiego zasadniczo nie odbiegała od notowanej w kraju. Nieco większy niż średnio w kraju był odsetek wydatków na: żywność i napoje bezalkoholowe (o 1,6 p. proc.), użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (o 1,5 p. proc.), usługi łączności (o 0,4 p. proc.). Mniejszy niż średnio w Polsce był odsetek wydatków na transport (o 1,3 p. proc.), rekreację i kulturę (o 0,7 p. proc.) oraz edukację (o 0,4 p. proc.).

Wykres 5. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego w 2019 r.

W strukturze wydatków dominowały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, użytkowanie mieszkania oraz na opłacenie wydatków i usług związanych z transportem

W 2019 r. przeciętne miesięczne wydatki powyżej średniej dla Polski odnotowano w województwach: mazowieckim, dolnośląskim, łódzkim, pomorskim, opolskim, śląskim i zachodniopomorskim. Największe przeciętne miesięczne wydatki na osobę (1476 zł) wystąpiły w województwie mazowieckim (wyższe od przeciętnej ogólnopolskiej o 17,9%. Najniższe przeciętne wydatki na 1 osobę odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (1007 zł), które w porównaniu do średniej krajowej były niższe o 19,6%.

Rozpiętość pomiędzy najwyższymi a najniższymi średnimi wydatkami na osobę w województwach w relacji do średnich wydatków w kraju zmniejszyła się o 1,3 p. proc. w porównaniu z 2018 r. i wyniosła 37,5 p. proc.

Spożycie ilościowe żywności

Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne) i nie obejmuje spożycia w placówkach gastronomicznych.

Wielkość spożycia zależy od wielu czynników, takich m.in. jak: źródła utrzymania gospodarstwa domowego, jego skład osobowy, dochody członków gospodarstwa, ich wiek, miejsce zamieszkania, zawód wykonywany, dostępność artykułów, a także tradycje panujące w gospodarstwie domowym i przyzwyczajenia jego członków.

W 2019 r., tak jak w latach poprzednich, utrzymała się tendencja spadkowa spożycia większości podstawowych artykułów żywnościowych. Spadek dotyczył zwłaszcza pieczywa (o 5,3%), wędlin (o 4,1%), cukru (o 3,9%), ziemniaków (o 2,2%), mięsa (o 2,0%), olejów i tłuszczów (o 1,8%), warzyw (o 1,4%). Znacznie wzrosło spożycie masła (o 22,7%), jogurtów (o 13,0%), owoców (o 12,5%), wód mineralnych lub źródlanych (o 8,7%), jaj (o 7,2%), serów i twarogów (o 6,9%), soków owocowych i warzywnych (o 5,1%).

Tablica 4. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego

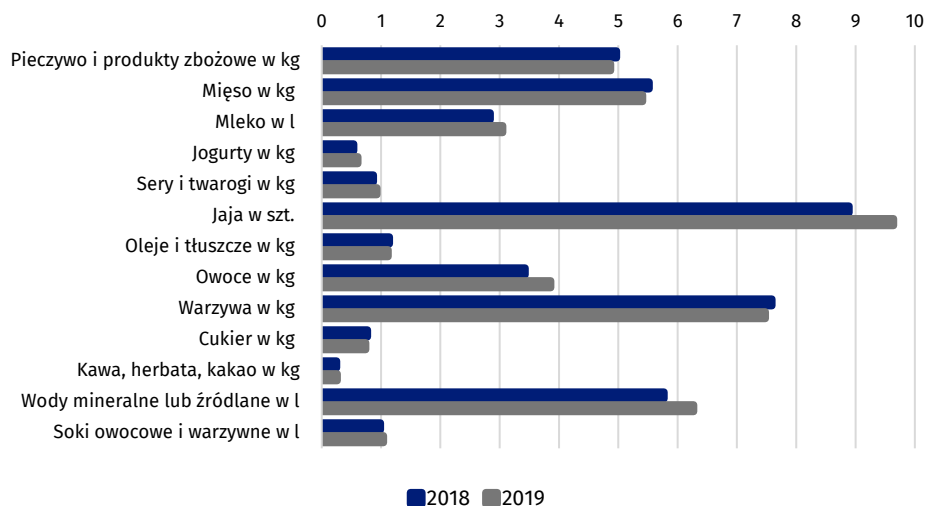
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		
	w liczbach bezwzględnych			2018 = 100	Polska = 100
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	5,64	4,97	4,87	98,0	90,9
w tym pieczywo ^b	3,30	2,65	2,51	94,7	84,2
Mięso ^c w kg	5,61	5,52	5,41	98,0	106,5
w tym wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^d	2,23	2,18	2,09	95,9	106,1
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,34	0,25	0,26	104,0	96,3
Mleko ^f w l	3,24	2,84	3,05	107,4	106,3
Jogurty w kg	0,56	0,54	0,61	113,0	113,0
Sery i twarogi ^g w kg	0,87	0,87	0,93	106,9	104,5
Jaja w szt.	11,08	8,99	9,64	107,2	87,7
Oleje i tłuszcze w kg	1,24	1,14	1,12	98,2	106,7
w tym masło	0,24	0,22	0,27	122,7	96,4
Owoce ^h w kg	4,00	3,43	3,86	112,5	101,8
Warzywa w kg	8,78	7,59	7,48	98,6	98,3
w tym ziemniaki	3,58	2,78	2,72	97,8	98,9
Cukier w kg	1,02	0,77	0,74	96,1	92,5
Kawa, herbata, kakao w kg	0,26	0,25	0,26	104,0	108,3
Wody mineralne lub źródlane w l	4,77	5,77	6,27	108,7	108,5
Soki owocowe i warzywne w l	0,85	0,99	1,04	105,1	86,0

a Bez mąki ziemniaczanej. b Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. c Łącznie z boczkiem surowym. d Łącznie z wyrobami garnażeryjnymi, bez przetworów podrobowych. e Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych, konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku. g Bez serków słodkich. h Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

Biorąc pod uwagę przeciętne miesięczne spożycie na 1 osobę w gospodarstwach domowych wybranych artykułów żywnościowych, województwo lubuskie od lat znajduje się w grupie województw o najmniejszym przeciętnym miesięcznym spożyciu pieczywa, natomiast przoduje w spożyciu mięsa, zajmując w latach 2010-2019 lokatę od 2. do 6.

Spadek spożycia dotyczył większości podstawowych artykułów żywnościowych, głównie: pieczywa (o 5,3%), wędlin (o 4,1%) i cukru (o 3,9%).
Odnotowano znaczący wzrost spożycia masła, jogurtów i owoców

Wykres 6. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa lubuskiego

Wystąpiła kontynuacja spadku spożycia podstawowych produktów żywnościowych: pieczywa, mięsa, warzyw w tym ziemniaków oraz wędlin i cukru

Wyposażenie gospodarstw domowych

Kwartalny wywiad w ramach badania budżetów gospodarstw domowych dostarcza informacji o ich **wyposażeniu w przedmioty trwałego użytkowania**.

W 2019 r. stopień wyposażenia gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania uległ niewielkim zmianom w porównaniu z 2018 r. Największy wzrost odnotowano w wyposażeniu w motocykl, skuter, motorower (o 61,7%). Więcej gospodarstw posiadało urządzenia z dostępem do Internetu oraz smartfon – wzrost po 15,5% w porównaniu z 2018 r. Zwiększyła się liczba gospodarstw domowych wyposażonych w zmywarkę do naczyń, kuchenką elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną oraz kuchenkę mikrofalową odpowiednio o: 7,6%, 5,4% i 3,9%.

Najwięcej natomiast ubyło gospodarstw domowych posiadających zestaw kina domowego (spadek o 44,0%), sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (mniej o 12,3%), laptop, tablet (spadek o 12,0%) i drukarkę wielofunkcyjną (mniej 9,7%).

W 2019 r. wystąpił wzrost poziomu wyposażenia w dobra trwałego użytkowania nowej generacji: smartfon, zmywarkę do naczyń, kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną oraz kuchenkę mikrofalową

Tablica 5. Gospodarstwa domowe wyposażone w wybrane przedmioty trwałego użytkowania ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	
	województwo lubuskie		Polska	
	w % ogółu gospodarstw domowych			
Pralka automatyczna	96,7	95,8	95,0	94,8
Zmywarka do naczyń	31,1	43,7	46,3	40,1
Kuchenka mikrofalowa	64,8	69,2	70,8	62,8
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	13,3	19,7	20,4	17,8
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	71,7	64,0	55,2	63,9
Odbiornik telewizyjny	98,3	98,0	95,9	95,9
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	79,8	70,6	68,1	62,6
Telefon stacjonarny	37,0	14,7	14,7	16,7

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. ^b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę.

Tablica 5. Gospodarstwa domowe wyposażone w wybrane przedmioty trwałego użytkowania^a (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	
	województwo lubuskie		Polska	
	w % ogółu gospodarstw domowych			
Telefon komórkowy	96,3	96,5	96,1	97,1
w tym smartfon	42,0	68,7	78,1	72,1
Zestaw kina domowego	16,8	12,9	8,4	12,0
Komputer osobisty	75,3	75,3	71,7	72,8
w tym laptop, tablet	61,7	68,1	59,0	63,4
Urządzenie z dostępem do Internetu ^b	.	70,6	80,3	80,2
Drukarka	31,7	30,1	27,9	32,8
w tym drukarka wielofunkcyjna	21,3	22,0	19,5	23,1
Rower (bez dziecięcego)	63,3	72,1	67,3	61,4
Motocykl, skuter, motorower	6,7	3,8	6,1	5,6
Samochód osobowy	63,7	68,5	68,0	67,8

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

Ubóstwo

Na podstawie badania budżetów gospodarstw domowych dokonano oceny poziomu ubóstwa ekonomicznego. Czynnikiem decydującym o sytuacji materialnej osób w gospodarstwie domowym jest miejsce zajmowane na rynku pracy. Zasięg ubóstwa zróżnicowany jest w zależności od grupy społeczno-ekonomicznej, określanej na podstawie przeważającego źródła dochodów. Na zasięg ubóstwa w istotny sposób wpływają także takie elementy jak: wysokość wynagrodzeń, skala bezrobocia, poziom świadczeń społecznych, wielodzietność, wiek, wykształcenie czy niepełnosprawność.

Granica **ubóstwa skrajnego**, ustalana na podstawie **minimum egzystencji** szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (IPiSS) dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji uwzględnia jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu utrudnia przeżycie i stanowi zagrożenie dla rozwoju psychofizycznego człowieka.

Ustawowa granica ubóstwa, określona na poziomie kwot, które zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawniają do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej.

Relatywna granica ubóstwa, ustalona na poziomie 50% średnich wydatków ogółu gospodarstw domowych (obliczonych na podstawie wyników badania budżetów gospodarstw domowych).

Wskaźnik zasięgu ubóstwa (stopa ubóstwa) jest to odsetek osób w gospodarstwach domowych, w których poziom wydatków (obejmujących również wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego, powiększonych o fundusz remontowy) był niższy od przyjętej granicy ubóstwa.

W 2019 r. odnotowano spadek wskaźników obrazujących zasięg ubóstwa

W 2019 r., wraz ze wzrostem dochodów i wydatków lubuskich gospodarstw domowych, odnotowano wyraźny spadek wskaźników obrazujących zasięg ubóstwa. W gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej granicy ubóstwa skrajnego (tzw. minimum egzystencji) funkcjonowało 2,9% osób, tj. o 2,9 p. proc. mniej niż w 2018 r. Poniżej relatywnej granicy ubóstwa żyło 10,5% osób (o 3,9 p. proc. mniej niż w poprzednim roku), a stopa ubóstwa „ustawowego” wyniosła 7,0% będąc niższą od zanotowanej w 2018 r. o 4,9 p. proc.

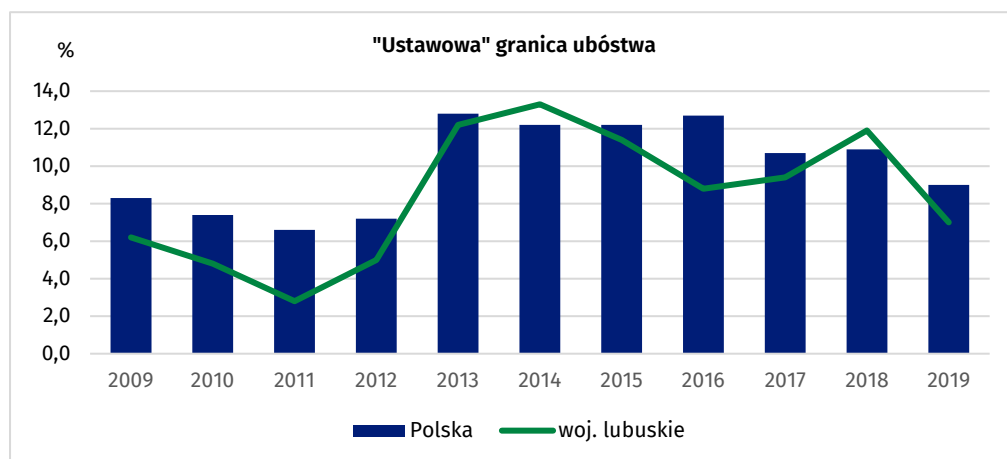
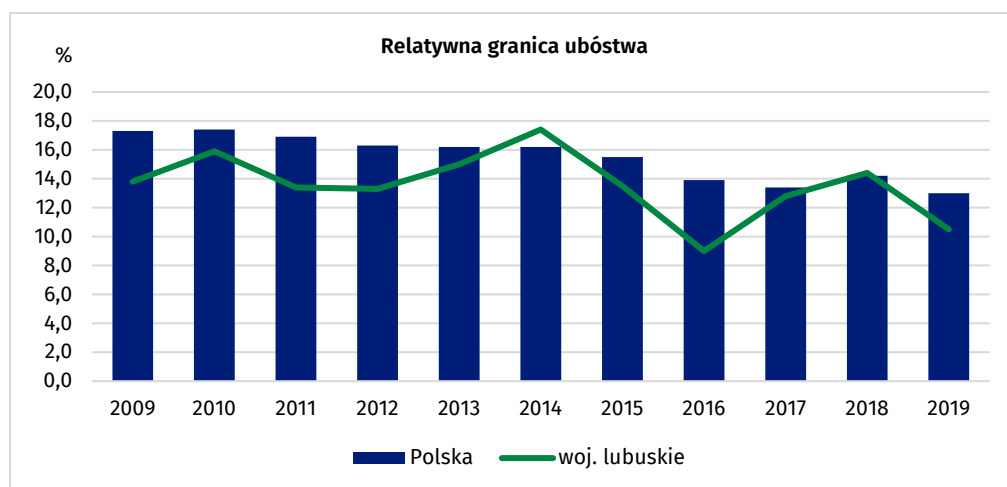
W 2019 r. w Polsce tendencja była podobna wszystkie wskaźniki dotyczące ubóstwa obniżyły się w porównaniu z poprzednim rokiem – najbardziej, bo o 1,9 p. proc. spadła stopa ubóstwa „ustawowego”.

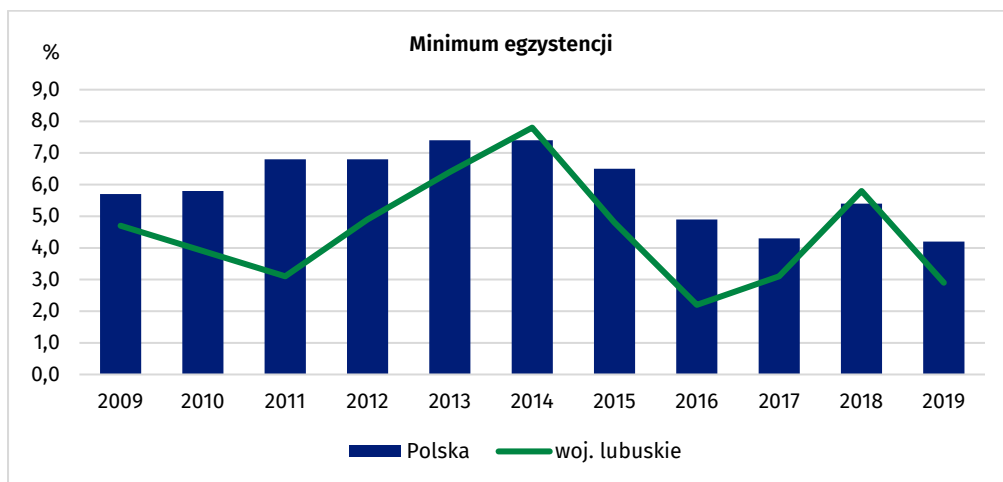
Tablica 6. Wskaźniki zasięgu ubóstwa w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo lubuskie			Polska		
	2015	2018	2019	2015	2018	2019
Osoby – w % osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:						
relatywnej granicy ubóstwa	13,5	14,4	10,5	15,5	14,2	13,0
„ustawowej” granicy ubóstwa	11,4	11,9	7,0	12,2	10,9	9,0
minimum egzystencji	4,8	5,8	2,9	6,5	5,4	4,2

Wartości wskaźników zasięgu ubóstwa w województwie lubuskim były niższe od wartości notowanych w Polsce, o od 1,3 do 2,5 p. proc.

Wykres 7. Ubóstwo według granic ubóstwa przyjętych w danym roku

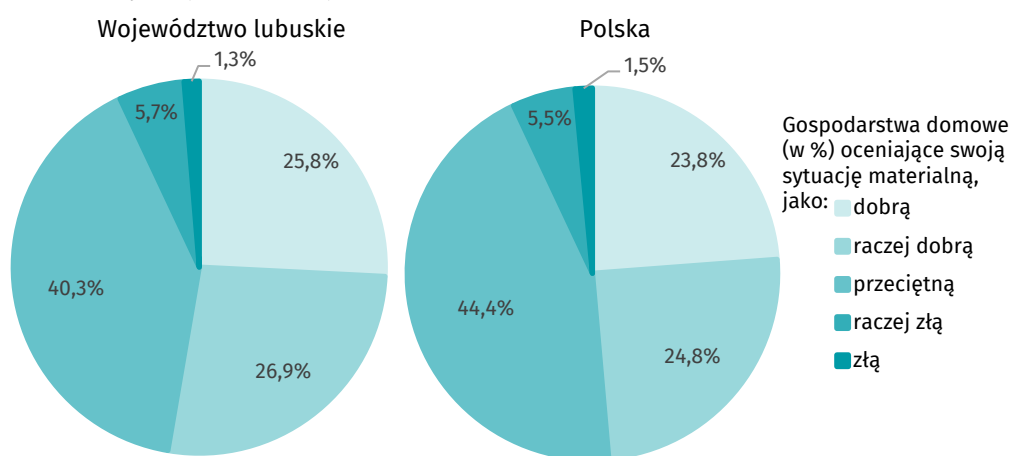
Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Wzrost dochodów, przy wzroście wydatków i zwiększeniu oszczędności przełożyły się na lepszą ocenę aktualnej sytuacji finansowej gospodarstw domowych.

W 2019 r., jako raczej dobrą albo dobrą swoją sytuację materialną postrzegało 52,7% gospodarstw domowych, natomiast jako raczej złą albo złą – 7,0%, podczas gdy w 2018 r. odpowiednio: 47,7% i 7,7%. W kraju zadowolonych ze swej sytuacji materialnej było 48,6% gospodarstw, a niezadowolonych 7,0%.

W 2019 r. w porównaniu do średniej krajowej, nadal mniej osób oceniało swoją sytuację jako przeciętną (40,3% ogółu), a różnica pomiędzy wartością dla województwa lubuskiego i Polski wyniosła minus 4,1 p. proc., przy różnicy wynoszącej minus 3,3 p. proc. w poprzednim roku.

Wykres 8. Ocena sytuacji materialnej w 2019 r.

Systematycznie poprawia się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych województwa lubuskiego

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
Dyrektor **Roman Fedak**
Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 68 322 31 28

Obsługa mediów:

tel.: (+48 68) 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

 zielonagora.stat.gov.pl

 [@ZielonaGoraSTAT](https://twitter.com/ZielonaGoraSTAT)

 [@UStatZielonaGora](https://www.facebook.com/UStatZielonaGora)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2018 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2019 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

[Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2019 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy \(DBW\)](#)

[System Monitorowania Rozwoju STRATEG](#)

[Portal Geostatystyczny](#)

[Obszary tematyczne: Warunki życia \(Dochody, wydatki i warunki życia ludności; Ubóstwo. Pomoc społeczna\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Przychody gospodarstwa domowego netto](#)

[Rozchody gospodarstwa domowego netto](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
Dyrektor **Roman Fedak**
Tel: 68 322 31 12

Rzeczoznawstwo:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 68 322 31 28

Obsługa mediów:

tel.: (+48 68) 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

 zielonagora.stat.gov.pl

 [@ZielonaGoraSTAT](https://twitter.com/ZielonaGoraSTAT)

 [@UStatZielonaGora](https://www.facebook.com/UStatZielonaGora)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2018 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2019 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

[Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2019 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy \(DBW\)](#)

[System Monitorowania Rozwoju STRATEG](#)

[Portal Geostatystyczny](#)

[Obszary tematyczne: Warunki życia \(Dochody, wydatki i warunki życia ludności; Ubóstwo. Pomoc społeczna\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Przychody gospodarstwa domowego netto](#)

[Rozchody gospodarstwa domowego netto](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.